

Hırvatistan'ın Siyasi Yapısı ve Seçimler

Atacan Şahin (*Siyasal İletişim Enstitüsü*)

Hırvatistan, 1990 yılında kabul edilen anayasayla birlikte; Demokratik Cumhuriyet sıfatını kazanmıştır. Bu dönemde Hırvatistan 2000 yılına kadar yarı başkanlık sistemiyle yönetilmiştir. Fakat 2000 yılının kasım ayında anayasasının değiştirilmesiyle birlikte devlet parlamenter sisteme geçiş yapmıştır.

Cumhurbaşkanı

Hırvatistan anayasasına göre Cumhurbaşkanı devletin başıdır. Cumhurbaşkanı 5 yıllık görev süresi için seçilir. Fakat anayasaya göre cumhurbaşkanının 2 dönemden fazla seçilme hakkı yoktur. Buna ek olarak cumhurbaşkanı ordunun da başkomutanıdır. Ve Hırvatistan devletini temsil eder. Fakat bunlara rağmen cumhurbaşkanı başbakana göre daha az yetkilerle donatılmıştır. Daha simgesel bir yapısı vardır başbakanın yetkileriyle kıyaslandığında. Cumhurbaşkanının resmi ikametgahı “Başkanlık Konağı”(Predsjednički dvori). Başkanlık Konağı Zagreb’te bulunmakta ve ilk defa 1992 yılında kullanılmaya başlandı. (Konak 1962’de Tito döneminde yapılmıştır.) Devletin Cumhurbaşkanı Stephan Mesiç’dir. (18 Şubat 2000’den beri)

Başbakanlık

Hırvatistan hükümeti; başbakan , 2 başbakan yardımcısı ve 14 bakanlığın bulunduğu bakanlar kurulu tarafından yönetilir. Hükümet yasama , bütçe, iç ve dış tüm ilişkilerin sorumluluğunu da yüklenmektedir.

Başbakan Ivo Sanader’dir. Başkan Yardımcıları: Jadranka Kosor , Damir Polancec , Dışişleri bakanı ve AB baş müzakerecisi : Gordan Jandrokovic , Maliye bakanı: Ivan Suker , Savunma Bakanı: Branko Vukelic, İçişleri Bakanı: Berislav Roncevic , Ekonomi-Emek-Girişimcilikten sorumlu Devlet Bakanı: Damir Polancec , Deniz-Taşımacılık ve Altyapıdan sorumlu Devlet Bakanı: Bozidar Kalmeta , Bölgesel Kalkınmadan sorumlu Devlet Bakanı: Petar Cobankovic , Çevresel Koruma – Fiziksel plan ve İnşaat Bakanı: Marina Matulovic Dropulic , Kültür Bakanı: Bozo Bizkupic , Adalet Bakanı: Ana Lovrin , Bilim-Eğitim ve Spor Bakanı: Dragan Primorac , Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanı: Darko Milinovic, Tarım-Balıkçılık ve Kırsal Kalkınmadan sorumlu Devlet Bakanı: Bozidar Pankretic , Turizm Bakanı: Damir Bajc.

Parlamento

Başbakan’ın önderliğindeki hükümet siyasi olarak yalnızca Hırvat Parlamentosu'na (Sabor'a) karşı sorumludur. Bu parlamento iki odadan oluşur. Temsilciler Meclisi (Zastupnicki dom) ve İller Meclisi (Zupanijski dom). Her iki odanın üyeleri de dört yıllık bir dönem için hizmet verirler. Yargı sistemi bölge ve anayasa mahkemeleri ile yüksek mahkemeden oluşur. Yüksek mahkeme ve anayasa mahkemesi yargıçları Temsilciler Meclisi'nce seçilen Cumhuriyet Yargı Konseyi tarafından sekiz yıllık dönemler için seçilirler.

HIRVATİSTAN'IN KİMLİK KARTI;

Resmi Adı: Hırvatistan Cumhuriyeti

Yerel Dilde Resmi Adı: Republika Hrvatska

Konumu: Güneydoğu Avrupa, Adriyatik Denizi kıyısında, Bosna Hersek ve Slovenya arasında

Yüzölçümü: 56,542 km²

Başkenti: Zagreb

Bağımsızlık Tarihi: 25 Haziran 1991

Yönetim: Parlamenter Demokrasi

Cumhurbaşkanı: Stephan Mesic

Başbakan: İvo Sanader

Parlamento Başkanı: Luka Bebic

Ulusal Tatil Günü: Cumhuriyet Günü , 30 Mayıs

Anayasa: 22 Aralık 1990'da benimsendi

Nüfus: 4.784.000

Oy Verme: 18 yaş ve üzerindeki herkes; genel oy hakkı (16 yaş ve üstü kişiler çalışıyorlarsa oy kullanabilirler)

Etnik Dağılım: Hırvat(%78) , Sırp(%12) , Boşnak(%1) , Diğer(%9)

Diller: Hırvatça, diğer etnik azınlık dilleri

Dinler: Rumen Katolik (%77); Ortodoks (%11); Müslüman (%1)

Hırvatistan'daki Siyasi Partiler (Parlamentodaki Partiler)

Hırvat Demokratik Birliği (Hrvatska Demokratska Zjednica)

Hırvat Demokrat Birliği partisi 1989 yılında ulusalcı muhalif Franjo Tudjman liderliğinde kuruldu. Hırvat Demokratik Birliği kurulduğu dönemde, çok partili sistem ülkede daha emekleme aşamasındaydı. Parti kurucuları parti binası olarak ilk kez Zagreb'te derme çatma bir barakayı seçtikleri için Hırvat yakın tarihine adlarını "barakalılar" diye geçirdiler.

Parti ilk başlarda saygılı bir başlangıçla siyasi arenaya girmişse de bir süre sonra komünist etkinin altında çözülmeye ve zarar görmeye başlamıştır. Bu dönemde Tudjman ve partinin ileri gelen yöneticileri, yurtdışında; zamanında Tito yönetimi tarafından ülkeden sürgün edilen ve milliyetçi platforma yakınlığıyla bilinen ve zengin kişilerle birtakım temaslarda ve görüşmelerde bulundular.

1990 seçimlerinin arifesinde, ülkedeki seçim ortamı iki güçlü partinin arasında geçeceği görüntüsü taşıyordu. Fakat seçmen seçimlerde Hırvat Sosyal Demokrat Partisini seçerek tarafını belli ediyordu. Tabii bunda en önemli etmenlerden biri Hırvat Demokratik Birliğinin zararlı kasıtları olduğu propagandasını yapıp partinin o şekilde tasvir edilmesiydi. Fakat seçimlerde bir hesap hatası yapıldığı anlaşıldı. Çünkü Hırvatların ezici çoğunluğunun yapılan kontrolde oyunu Hırvat Demokratik Birliğine verdiği anlaşıldı. Seçimleri resmen Hırvat Demokratik Birliği kazanmıştı ve bu seçim Doğu Avrupa'da, Hırvatistan'ın komünist yönetimden anti-komünist yönetime devreden az sayıdaki devletten birisi olmasını sağlamıştı. HDZ'nin yönetimi ele geçirdiği gün olan 30 Mayıs Devlet Günü olarak ilan edildi ve resmi tatiller arasında olması kabul edildi.

Tudjman Başkanlığı Dönemi

1992 başkanlık seçimlerini takiben, ölümü 1999'a kadar partinin değişilmez lideri olan Tudjman, cumhurbaşkanı olarak seçildi. 1990'lı yıllarda ülkeyi yöneten HDZ, 1991 yılında, iktidarlığında Hırvatistan'ın bağımsızlığını ilan etti. 1992 yılında ise uluslararası arena tarafından resmen tanındı. 1998 yılında savaş öncesi sınırlarını pekiştirdi. 1992 ve 1995 yılında yapılan parlamento seçimlerinde de parti aldığı oylarla gücünü tekrar teyit etti. Hırvat bağımsızlığının güçlü savunucusu olarak HDZ, eski Yugoslavya toprakları içinde bir Hırvat devleti olmasına güçlü bir şekilde karşı çıkan Sırp azınlık tarafından pek destek görmüyordu. Bu faktör Hırvatistan içinde Sırp tarafından kurulan Sırp Krajina Cumhuriyeti'nin en önemli nedeniydi.

Bu dönemlerde Hırvatistan'ın komünizm yönetiminden modern ekonomik ve politik yapıya dönüşmesinde HDZ'nin büyük katkısı vardır. Bunun en önemli kanıtı ise ülkede dikkate değer bir şekilde yapılan özelleştirme hamleleri olmuştur. Bu özelleştirme hamleleri ülkede birçok yeni Hırvat zengininin çıkmasını da sağlamıştır. Ülkeye birçok yabancı sermaye sahibi yatırım yapmaya başlamıştır. Fakat ülkede istikrar bölgede devamlı var olan sıcak atmosferden dolayı istenen düzeye getirilemedi. İşte bu savaş dönemi Hırvatistan'a birçok şeyi de kaybettirdi. Savaş sonrasında ise yeniden yapılanma ve yeniden modern dünya ile entegrasyon çalışmaları başladı. Fakat 1999 yılında partinin genel başkanı Tudjman vefat etti.

İdeolojik olarak ise partinin ileri gelenleri kendilerini sağ parti olarak tanımlamaktadır. Tudjman ise partisini yapılandırırken M.Thatcher'ı model aldıklarını belirtiyordu. İlerleyen dönemlerde ise parti kendini merkez-sağ ve Hıristiyan demokrat olarak tanımlıyordu.

1999 Sonrasında HDZ

2000 yılında yapılan parlamento seçimleri Tujdman'ın vefatının gölgesinde yapıldı. Bu dönemde HDZ en güçlü parti olma özelliğini korusa da , HDZ'ye rakip olabilecek 6 tane merkez-sol parti kuruldu ve bu partiler eşgüdüm içerisinde çalışma taahhüdünde bulundular. 3 Ocak 2000 tarihinde yapılan parlamento seçimlerini Ivica Racan liderliğindeki Hırvat Sosyal Demokrat Partisi kazanmıştır.

2000 yılındaki Parlamento Seçimleri sonuçları:

- Hırvat Sosyal Demokrat Partisi: %38,7
Hırvat Demokratik Birliği: %26,66
- Hırvat Sosyal Demokrat Partisi aldığı oy miktarı: 1,138,318
Hırvat Demokratik Birliği aldığı oy miktarı: 784,192
- Hırvat Sosyal Demokrat Partisinin kazandığı sandalye sayısı: 71 (Bir önceki seçime göre sandalye sayısını 33 sandalye arttırmıştır.)
Hırvat Demokratik Birliği kazandığı sandalye sayısı: 46 (Bir önceki seçime göre sandalye sayısını 29 sandalye azaltmıştır.)

2003 yılına gelindiğinde ise parlamento seçim sonuçları neredeyse 3 sene öncesinin tam tersiydi. Seçimlerden Ivo Sanader önderliğindeki Hırvat Demokratik Birliği galip çıkmıştı.

2003 yılındaki Parlamento Seçimleri sonuçları:

- Hırvat Sosyal Demokrat Partisi: %22,6
Hırvat Demokratik Birliği: %33,9
- Hırvat Sosyal Demokrat Partisi aldığı oy miktarı: 560,593
Hırvat Demokratik Birliği aldığı oy miktarı: 840,692
- Hırvat Sosyal Demokrat Partisinin kazandığı sandalye sayısı: 43 (Bir önceki seçime göre sandalye sayısını 28 sandalye azalmıştır.)
Hırvat Demokratik Birliği kazandığı sandalye sayısı: 66 (Bir önceki seçime göre sandalye sayısını 20 sandalye arttırmıştır)

Ivo Sanader'in başkan seçilmesiyle önemli bir zafer kazanan Hırvatistan bu dönemden itibaren yüzünü neredeyse tamamen modern batı dünyasına döndü. Bu dönemde AB ile ilişkilerde önemli yollar kat edildi. Fakat Ab önünde çok önemli bir engelleri vardı. O da Yugoslavya iç savaşında savaş suçlusu ilan edilen Ante Gotovina'nın eski Yugoslavya savaş suçluları mahkemesine verilmesiydi. 2005 yılında Ante Gotovina'nın Tenerife'de yakalanmasıyla Hırvatistan için Ab yolunda engel kalmamıştı. Ki nitekim 2005 yılından itibaren Ab'ye katılım için daha seri politikalar izlenmeye başlandı.

Partinin Üye Sayıları: 1995 (400.000), 1996 (400.000), 1997 (426.000), 2001 (432.000)

Hırvat Demokratik Slavonia-Branaja Partisi (Hrvatski Demokratski Sabor Slavonije i Baranje)

Hırvat Demokratik Slavonia-Branaja Partisi , Hırvatistan'ın Slavonya bölgesinde kurulmuş sağ görüşlü bölgesel bir partidir. Parti resmi olarak 6 Mayıs 2006 yılında kuruldu. Partinin amacı Hırvatistan'ın Slavonia bölgesindeki (parti üyelerine göre) ihmal edilen insanların hayat şartlarını yükseltmek ve o bölgeyi tekrar organize etmek olarak tanımlanabilir.

Hırvat Haklar Partisi (Hrvatska Stranka Prava)

Hırvatistan Haklar Partisi , Hırvatistan'ın en eski partisidir ve sağ partilerden biridir. (Kuruluşu 26 Haziran 1861)

Komünizm öncesi sağcı bir parti olması nedeniyle siyaset sahnesinden neredeyse silinme noktasına gelen bu parti , komünizm sonrası ise Hırvat Haklar Partisi siyaset sahnesine tekrar çıkma fırsatı buldu. Bu parti özgürlük savunucusu bir çizgi çizse de eski Yugoslavya meclis üyelerini parti içinde barındırıyordu. Ayrıca o dönemde kurulan Hırvat Demokratik Birliği'nin de gölgesinde kalmışlardı. Düzensiz savaş yıllarında ise bu parti eski Yugoslavya topraklarında Hırvatistan devletinin güvenliğini sağlamak amacıyla kurulan sözde Hırvat Savunma Gücünün kurulmasına belirli bir şekilde destek olmuştu.

Şu an Anto Dapic yönetimindeki parti kendi ideolojisini neo-muhafazakar olarak tanımlamaktadır. Parti açıkça eşcinsel evliliğe ve kürtaj gibi Hıristiyan dünyasının en çok tartışılan konularına açıkça karşı durmaktadır. Bu şekliyle parti daha Amerikan tarzı bir politika izlemektedir.

Seçim performanslarına baktığımızda ise partinin çokta destek gördüğünü söyleyemeyiz. 1992 seçimlerinde %3,62 , 1995 seçimlerinde %3,15 , 2000 seçimlerinde %2,65 , 2003 seçimlerinde ise yine %2,65 oranında oy toplamıştır.

Hırvat Emekliler Partisi (Hrvatska Stranka Umirovljenika)

Parti 1990'lı yılların başında demografik , ekonomik ve politik sorunların olduğu bir dönemde şekillendi. Parti Vladimir Jordan liderliğinde 23 Kasım 2003 seçimlerine girmiş ve %4 oranında oy kazanmıştır. Bu sonuçla 151 sandalyeli Parlamentoda 3 sandalye kazanabilmiştir. Bu sonuç parti için büyük bir sürprizdi. Çünkü parti neredeyse hiç propaganda ve tanıtma yapmamıştı. Parlamento'ya girdikten sonra ise parti Ivo Sanader'i destekleyen bir tutum içine girdi ve Parti HDZ'nin önemli ittifaklarından biri oldu. Parti ideolojik olarak sağ görüşlü bir siyaset izlemektedir.

Hırvat Uluslar Partisi-Liberal Demokratlar (Hrvatska Narodna Stranka)

Hırvatistan Uluslar Partisi Hırvatistan'ın parlamento'da 7 temsilciyle en büyük 3. partisi konumundadır. Parti bunların yanında Uluslararası Liberaller ve Avrupa Liberal Demokrat ve Reform Partisine de üyedir. Vesna Pusiç'in istifasından sonra partinin yeni lideri Radmir Cacic oldu.

Modern anlamda ise Hırvat uluslar partisi 1990'daki ilk çok partili seçimlerde seçimlere giren Hırvat Halklar Uzlaşısı içinde şekillenmiştir. Parti o dönemde Sabsca Dabrevec ve Miko Tripalo liderliğinde kurulmuştu. Fakat o dönemlerde de HNS küçük muhalif parti konumundaydı. 1992 seçimlerinde parti %6,7 oranında oy alarak Hırvat Meclisinde 6 sandalye kazandı. 1994 yılında inşaat girişimcisi Radimir Cacic partinin başkanı oldu.

Ocak 2000'de ise 4 Partiyle koalisyon kuruldu (HSS , IS ,LSD NDS). Bu koalisyon seçimlerde 25 sandalye kazandı. Birkaç hafta sonra ise HNS üyesi Stepjan Mesic Cumhurbaşkanı seçildi.

2000 yılında yine parti yeni başkanını seçti. Yeni başkan sosyolog Vesna Pusic'ti. 2003 seçimlerinde parti %8 oy aldı ve mecliste 10 sandalyeyle temsil edildi. 2007 seçimlerinde ise parti %7 oy alarak mecliste 7 sandalye ile temsil edilme hakkı kazandı. 2008 nisanında ise Radimir Cacic tekrar başkan seçildi.

Hırvat Sosyal Liberal Partisi (Hrvatska Socijalno Liberalna Stranka)

HLSL partisi 20 Mayıs 1989 yılında Hırvat Sosyal Liberal Birliği olarak kuruldu. Bu parti çok partili hayata geçildikten sonra kurulan ilk siyasi oluşumdur. 1990 seçimlerine katıldıktan sonra , parti 1992 yılındaki seçimlerinde parti ama muhalefet partisi oldu.

1998 yılında parti iki yıl sonra seçimleri kazanacak olan Hırvatistan Sosyal Demokrat partisiyle kalıcı koalisyon kurdu.

2003 seçimlerinde parti %4 oy aldı ve parlamento'da 3 sandalye ile temsil edilme hakkı kazandı.

Partinin lideri Durda Adlesic'tir. İdeoloji olarak ise parti kendini merkez sağ olarak tanımlamaktadır.

Istrian Demokratik Cemiyeti (Istarski Demokratski Sabor)

Istrian Demokratik Birliği Hırvatistan'da kurulmuş bölgesel partilerden biridir. Partinin lideri Ivan Jakovcic'tir. Fakat parti parlamentoda Damir Kajin tarafından temsil edilmektedir.

Parti resmi olarak 1990'da çok partili sistemin arifesinde kurulmuştur. Parti 25 Kasım 2007 seçimlerinde %1,5 oy aldı ve mecliste 3 sandalye kazandı. 2003 seçimlerinde ise parti Sosyal Demokratik Parti , Liberal Parti ve Liberal Demokrat Parti ile beraber koalisyona girdi. Bu

seçimlerde %22,6 oy alan koalisyon içinde , mecliste bu parti 4 sandalye ile temsil edilme hakkı kazanmıştır.

Hırvatistan Sosyal Demokratik Parti (Socijaldemokratska Partija Hrvatske)

Parti Hırvatistan'ın ana Sosyal Demokrat partisidir. Parti son seçimlerde mecliste 56 sandalye kazandı.

Parti Hırvatistan'da , Hırvatistan Komünist Birlięi çatısı altından çıkmıştır. 30 Nisan 1994'te ise gerçek formunu oluşturmuştur. Partinin liderliğini Ivica Račan yapmıştır. Parti 2000'de yapılan ilk tek meclis sistemli parlamento seçimlerinde , seçimleri kazanma başarısı göstermiştir. Račan Hırvatistan'ın en güçlü partisinin lideri olarak Bařbakan oldu. Parti seçimleri kazanmasına rağmen SDP ve HSLS 'den de kabinede bakan bulundu. 2003 seçimlerinde ise zafer en büyük rakibi HDZ'nin oldu. Bu seçimde Sosyal Demokratlar 34 sandalye kazandı. 2007'de ise vefat eden Račan'ın yerine Zoran Milanovic geçti. 2007 yılındaki parlamento seçimlerinde %31,2 oyla 56 sandalye kazandılar.

Azınlık Partileri

Bağımsız Demokratik Sırp Partisi (Samostalna Demokratska Srpska Stranka)

Parti , Yugoslavya krallığı döneminde Svetozar Pribicevi'in Bağımsız Demokratik Parti doktrininden esinlenerek 1997 yılında kurulmuştur. Partinin lideri Vojislav Stanimirovic'tir. Partinin temel hedefi 1995 yılındaki Sırp yerleşim yerlerine Sırp halkının geri dönmesini kolaylaştırmaya çalışmaktır.

Parti 2003 seçimlerinde parlamentoda sandalye kazanamamıştır. Seçimlerden sonra ise parti , mültecilerin geri dönüşü , ulusal eşitliği güçlendirme , yargı reformu ve komşu devletlerle işbirliği konularında Ivo Sanader liderliğindeki HDZ ile anlaşmaya vardı.

Hırvatistan Demokratik Hareket Partisi (Stranka Demokratske Akcije Hrvatske)

Parti Hırvatistan'daki Boşnak azınlığı temsil etmektedir. Bu parti Bosna-Hersek'teki SDAH partisinin Hırvatistan'daki versiyonudur. Partinin başkanı , parlamento üyesi de olan Semso Tankovic'tir.

Ülkedeki Diğer Siyasi Oluşumlar

Primorje-Gorski Kotar İttifakı (Primorsko Goranski Savez)

Primorje-Gorski Kotar İttifakı , 1990 yılında Hırvatistan'ın Primorje-Gorski bölgesinde kurulmuş olan bölgesel bir partidir. Bu ittifak son seçimlerde Hırvat Halklar Partisiyle koalisyon ortağı olarak seçimlere girdi. Seçim sonucunda bu koalisyondan sadece 1 temsilci meclise girebildi.

Partinin lideri Nikola Ivanis'tir. Parti kendisini bölgeselci-liberal olarak tanımlamaktadır.

Hırvatistan Emek Partisi (Hrvatska Radnička Stranka)

Hırvatistan Emek Partisi , Parlamentoda temsil edilmeyen ve 400 üyesiyle beraber Hırvatistan'ın küçük partilerinden biridir. Parti 1999 yılında Samobor'da kurulmuştur. Parti, Hırvat milliyetçi Ante Starčević'in öğretilerini takip etmektedir. 2007 parlamento seçimlerinde ise parti , Hırvatistan Sosyal Demokratik Hareketi'nin liderliğinde oluşturulan Sol koalisyonun içinde yer almıştır.

Partinin lideri Mladen Novosel'dir. Parti ideolojik olarak kendini vatanperver , seküler ve işçi konulu odaklı siyaset izleyen bir parti olarak tanımlamaktadır.

Hırvat 1861 Hakları Partisi (Hrvatska stranka prava 1861)

HSP 1861 Hırvatistan'ın sağ görüşlü partilerinden biridir. Parti 1995 yılında kurulmuştur. Parti'nin adı Hırvatistan'da oluşturulan ilk anayasal niteliğindeki haklardan esinlenerek konulmuştur. Bu haklar 1861 yılında hazırlanmıştı. Partiye göre Tuğman vatan hainidir. Partinin lideri Dobroslav Praga'dır. Parti kendisini milliyetçi , anti komünist ve anti Tuğmancı olarak nitelemektedir.

Hırvat Genç Parti (Hrvatska stranka mladih)

Hırvat Genç Parti 1500 üyesiyle beraber Hırvatistan'daki iki genç partiden biridir. Fakat parti parlamentoda temsil edilmemektedir. Parti herhangi bir ideolojik yapıya yakın değildir. Partinin Başkanı Miroslav Rajh'tir.

Dalmaçya Liberal Partisi (Dalmatinska Liberalna Stranka)

Dalmaçya Liberal Partisi , Liberal Parti'nin muhalif üyeleri tarafından şekillendirilmiş Hırvatistan'ın bölgesel , sol bakış açılı partilerinden biridir. Parti 4 Nisan 2005 tarihinde resmi olarak kuruldu ve resmi olarak o dönemde partinin hesaplanan üye sayısı 160 civarındaydı.

Partinin başkanı Ante Tesija'dır. Parti son bölgesel seçimlerde %1,2 oranında oy aldı. 2007 Parlamento seçimlerinde ise meclise girmeyi başaramamışlardır.

Demokratik Merkez (Demokratski Centar)

Parti 2000 yılında Mate Garnic ve Vesna Skare Ozbolt tarafından kurulmuştur. Bu dönemde DC , HDZ'nin daha modern bir versiyonu olduğunu ilan etti. 2003 seçimlerinden önce ise gayri resmi bir açıklamayla seçimlerde HDZ'nin yanında yer alacağını belirtmiştir. Bu seçimlerde Vesna Skare Ozbolt hem parti liderliği hem de Adalet Bakanlığı görevinde bulunmuştur. 2006 yılında ise birlikten ihraç edildiler. O dönemden sonra DC muhalif partiler arasına girdi.

15 ekim 2002'den beri ise Avrupa Halk Partisi'nde gözcü olarak bulunmaktadır. Parti ideolojik olarak merkezîyetçi bir tutum sergilemektedir.

Hırvatistan Yeşiller Masası (Zelena Lista)

Hırvatistan Yeşiller Masası şu anda parlamentoda temsil edilmeyen partilerden biridir. Parti 2005 yılında Zagreb Meclis seçimleri için kurulmuştu. Partinin ilk adı Zagreb için Yeşillerdi. Parti Zagreb'teki bir takım belediye seçimlerini de kazanmıştır. parti ayrıca ülkenin NATO ile olan ilişkilerine de karşı çıkmaktadır.

Partinin başkanı Vlasta Toth'tir.

Istrian Sosyal Demokratik Formu (Istarski Socijaldemokratski Forum)

Parti Hırvatistan'ın sol görüşlü ve bölgesel partilerinden biridir. Parti Istrian Demokratik Cemiyeti'nin muhalif üyeleri tarafından kurulmuştur. Partinin başkanı Luciano Delbianco'dur. Partini ideoloji olarak kendini bölgeselci ve sosyal demokrat olarak nitelemektedir.

Dunabe Sırpaları Partisi (Partija podunavskih Srba)

Parti , Hırvatistan'daki Sırp partilerinden biridir. Parti Sırp Radikal Partisi'nin eski üyeleri tarafından kurulmuştur. Partinin Başkanı Rade Leskovac'tır. Parti Sırp milliyetçisi ve bölgeselci bir çizgide siyaset yapmaktadır.

Hırvatistan Sosyalist Emek Partisi (Socijalistička radnička partija Hrvatske)

Hırvatistan Sosyalist Emek Partisi , ülkenin en sol partisidir. Parti parlamento'da temsil edilmemektedir. Parti ideoloji olarak en sol akımları benimsemektedir. Marksizm , Sosyalizm ve Komünizm benimsenmektedir. Başkanı Ivan Pejeza olan parti 1997 yılında kurulmuştur. Partinin kendi yayınları da mevcuttur. Hırvatistan'da *Novosti s ljevice* adında bir gazete çıkartmaktadırlar.

Kadınların Demokratik Partisi (Demokratska Stranka Zena)

Parti Hırvatistan'daki kadınların hakları ve kadın temalı konuları meclise taşımak amacıyla kurulmuştur. Kuruluş tarihi 2004'tür. Parti sadece kadın üyeleri kabul etmektedir. Fakat parti Hırvatistan feminist hareketlerinden etkilenmemekte ve kendi çizgisini kendisi belirlemektedir. Partinin Başkanı Marija Maja Jelinčić'tir.

Hırvatistan'daki Geçmiş Siyasal Oluşumlar

- Hırvat – Macar Partisi
- Otonomist Parti
- Halklar Partisi
- Haklar Partisi
- Hırvatistan Gelişim Partisi
- Sırp Partisi
- Sırp Halkının Radikal Partisi

Hırvatistan'daki Parlamento Seçimlerinin Sonuçları

25 Kasım 2007 Parlamento Seçimleri

Partiler Ve Koalisyonlar	Oylar(Miktar)	%	Parlamento'daki Sandalye Sayısı	%	+/-
Hırvat Demokratik Birliği	907,743	36.6	66	43.1	+ - 0
Hırvatistan Sosyal Demokratik Partisi	775.609	31.2	56	36.6	+22
Yeşil-Sarı Koalisyonu	161.184	6.5	8	5.2	-5
Hırvatistan Halklar Partisi ve Liberal Demokratlar	168.440	6.8	7	4.6	-4
Istrian Demokratik Cemiyeti	38.267	1.5	3	2.0	-1
Hırvat Demokratik Slavonia-Baranja Partisi	44.552	1.8	3	2.0	+3
Hırvat Emekliler Partisi Emeklilerin Demokratik Partisi Koalisyonu	101.091	4.1	1	0.7	-2
Hırvatistan Haklar Partisi	86.865	3.5	1	0.7	-7
Demokratik Merkez – Yeşiller Partisi Koalisyonu	184.477	7.4	0	0	-7
Azınlık Partileri	-	-	8	5,3	0
Toplam	2.483.452	100	153	100	-

23 Kasım 2003 Parlamento Seçimleri

Partiler Ve Koalisyonlar	Oylar(Miktar)	%	Parlamento'daki Sandalye Sayısı	%	+ -
Hırvat Demokratik Birliği	840.692	33.9	66	43.71	+13.25
Sosyal Demokratik Parti Istrian Demokratik Cemiyeti Liberal Demokrat Parti Liberal Parti Koalisyonu	560.593	22.6	43	26.52	-5.95
Hırvat Halklar Partisi Primorje-Gorski Kotar İttifakı Hırvat Slavonia-Branaja Partisi Koalisyonu	198.781	8	11	7.2	
Hırvat Emekli Partisi	98.537	4	3	3.98	
Hırvat Haklar Partisi Hırvat Demokratik Merkezi Demokratik Prigorje-Zagrep Partisi Koalisyonu	157.958	6.4	8	5.30	
Hırvatistan Sosyal Liberal Parti Demokratik Merkez Koalisyonu	100.335	4	3	4	
Hırvatistan Demokratik Merkezi	24.872	1	1	0.66	
Hırvatistan Demokratik Hareket Partisi	-	-	1	0.66	
Bağımsızlar	-	-	4	2.65	
Toplam	2,478,967	-	151	100	

Hırvatistan Başkanlık Seçimleri

2 ve 16 Ocak 2005'teki Başkanlık Seçimi Sonuçları

Adaylar ve Aday Oldukları Partiler	Oy Miktarı	%	Oy Miktarı	%
Stephan Mesic - Hırvat Halkları Partisi	1.089.301	48.92	1,454,451	65.93
Jadranka Kosor - Hırvat Demokratik Birliği	452.218	20.31	751,692	34.07
Boris Miksic	396.093	17.74		
Durda Adlesic – Hırvat Sosyal Liberal Partisi	59.795	2.68		
Slaven Letica - Hırvatistan Haklar Partisi	57.748	2.59		
Ljubo Cesic	41.216	1.85		
Ivica Pasalic - Modern Hırvatistan Hareket	40.637	1.82		
Ante Kovacevic - Hırvat Hıristiyan Demokratik Birliği	19.195	0.86		
Miroslav Blazevic	17.847	0.80		
Miroslav Rajh - Hırvat Genç Parti	14.766	0.66		
Doris Costa	8.721	0.37		
Mladen Kesir	7.056	0.32		
Tomislav Petrak - Hırvat Popüler Parti	2.614	0.12		
Toplam	2,227,073	100	2.241.760	100

24 Ocak 2000'deki Başkanlık Seçim Sonuçları

Adaylar ve Aday Oldukları Partiler	Oy Miktarı	%
Stephan Mesic - Hırvat Halkları Partisi	1.100.671	41.11
Drazen Budisa – Hırvat Sosyal Liberal Partisi	741.837	27.71
Mate Granic – Hırvat Demokratik Birliği	601.588	22.47
Slaven Letica	110.782	4.14
Anto Dapic – Hırvat Haklar Partisi	49.288	1.84
Ante Ledic	22.875	0.85
Tomislav Mercep – Hırvat Popüler Parti	22.672	0.85
Ante Prkacin	7.471	0.28
Zvonimir Separovic	7.225	0.27
Toplam	2.667.561	100

7 Şubat 2000'de Yapılan İkinci Tur Sonuçları

Adaylar ve Aday Oldukları Partiler	Oy Miktarları	%
Stephan Mesiç - Hırvat Halkları Partisi	1.433.372	56.01
Drazen Budisa – Hırvat Sosyal Liberal Partisi	1.125.969	43.99
Toplam	2.598.120	100

Hırvatistan Seçimlerinde Seçmen Davranışı

Tablo 1 : Yaş Grubuna Göre Seçmenin Oy Verdiği Partiler

Yaş Grupları	Denek Sayısı	DC& HCLS	HDZ	HNS Koalisyonu	HSP	HSS	SDP Koalisyonu	HSU
18-24	112	8,3%	31,0%	11,2%	10,4%	12,2%	26,0%	0,9%
25-34	198	12,4%	30,3%	17,7%	7,8%	10,3%	21,4%	
35-44	290	9,3%	33,6%	13,2%	7,9%	11,8%	23,8%	0,3%
45-54	276	9,2%	28,4%	11,1%	9,5%	12,5%	28,0%	1,2%
55-64	347	6,2%	27,3%	11,1%	6,9%	11,2%	30,5%	6,8%
65 ve 65 yaş üstü	270	7,5%	26,0%	7,5%	3,2%	18,0%	26,4%	11,3%

Tablo 2 : Cinsiyete Göre Seçmenin Oy Verdiği Partiler

Cinsiyet	Denek Sayısı	DC& HCLS	HDZ	HNS Koalisyonu	HSP	HSS	SDP Koalisyonu	HSU
Erkek	694	8.7%	28.5%	15%	7.9%	14.1%	24.6%	4%
Bayan	800	8.5%	29.8%	11.5%	6.8%	11.6%	28%	4%

Tablo 3 : Eğitim Durumuna Göre Seçmenin Oy Verdiği Partiler

Eğitim Durumu	Denek Sayısı	DC& HCLS	HDZ	HNS Koalisyonu	HSP	HSS	SDP Koalisyonu	HSU
Hiç Okula Gitmemiş	74	5,0%	46,8%	7,1%	4,6%	15,4%	15,1%	6,1%
İlkokul Mezunu	375	9,9%	34,2%	4,8%	6,8%	18,4%	19,8%	6,2%
Ortaöğretim Seviyesi Mezun	804	8,4%	28,7%	13,0%	8,0%	11,0%	27,4%	3,4%
Üniversite Mezun	242	8,4%	17,7%	19,6%	6,5%	9,0%	37,0%	1,7%

Tablo 4 : Toplumdaki Statülerine Göre Seçmenin Oy Verdiği Partiler

Toplumdaki Statüleri	Denek Sayısı	DC& HCLS	HDZ	HNS Koalisyonu	HSP	HSS	SDP Koalisyonu	HSU
Uzman , Üst Düzey Yönetici	116	9,0%	20,4%	21,3%	8,9%	5,8%	33,7%	0,9%
Memur , Orta Sınıf Yönetici	115	7,6%	28,6%	17,3%	3,0%	11,1%	31,8%	0,6%
İşçi ve Çiftçi Kesim	70	1,9%	38,5%	6,8%	5,6%	24,4%	20,9%	2,1%
Öğrenci ve Öğretmen	62	12,5%	27,3%	10,5%	17,2%	11,3%	21,2%	
Emekli	548	6,6%	27,6%	8,5%	5,1%	15,1%	28,6%	8,5%
İşsiz	147	12,5%	31,6%	10,3%	8,7%	7,1%	28,6%	1,3%
Ev Hanımı	152	8,1%	40,3%	10,3%	8,5%	8,9%	21,6%	2,2%
Diğer	29	10,9%	31,3%		10,4%	23,8%	13,4%	10,1%

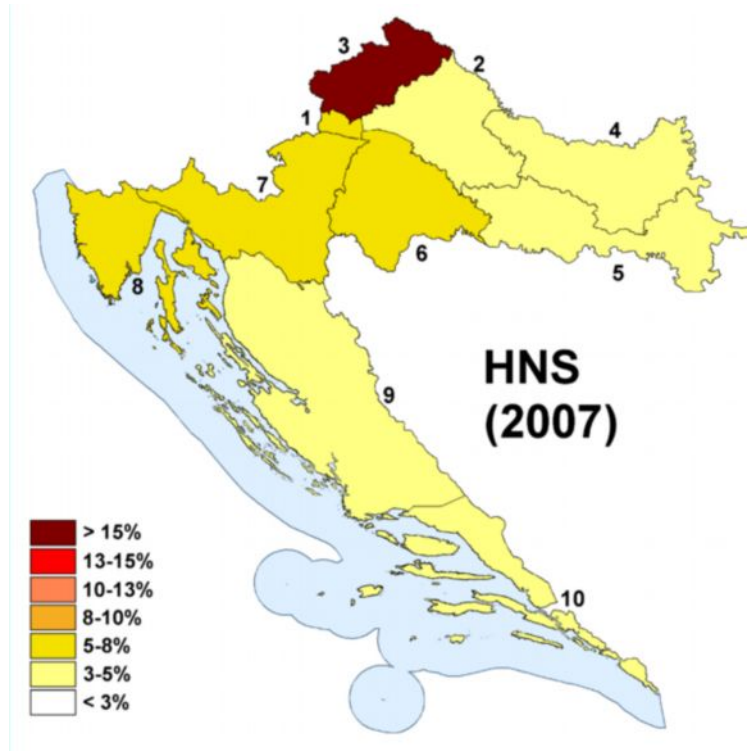
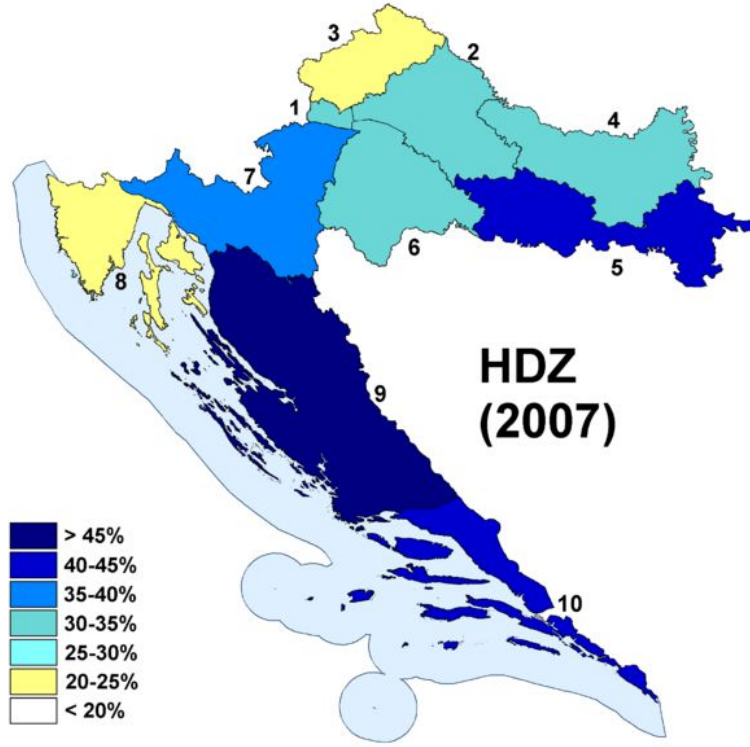
Tablo 5 : Milli Kimliklerine Göre Seçmenin Oy Verdiği Partiler

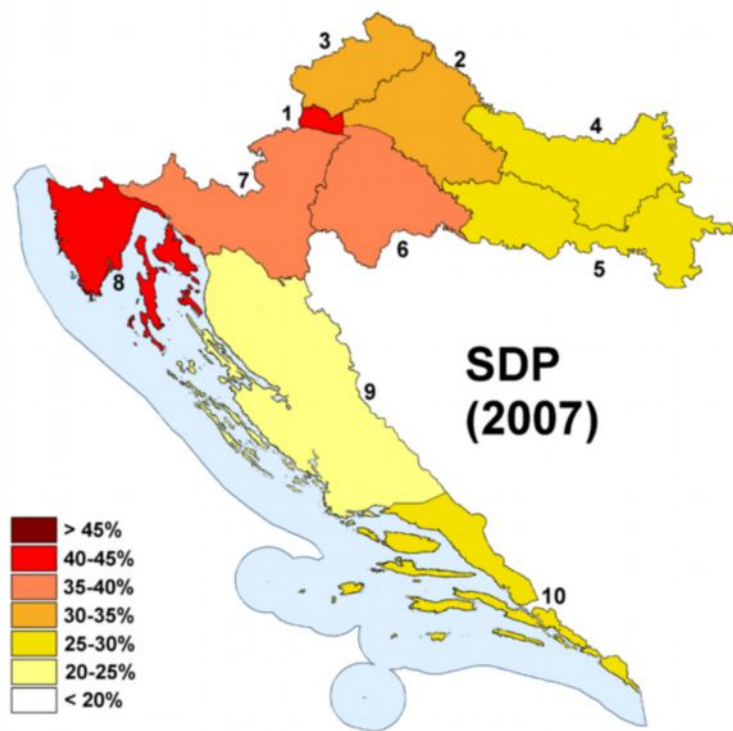
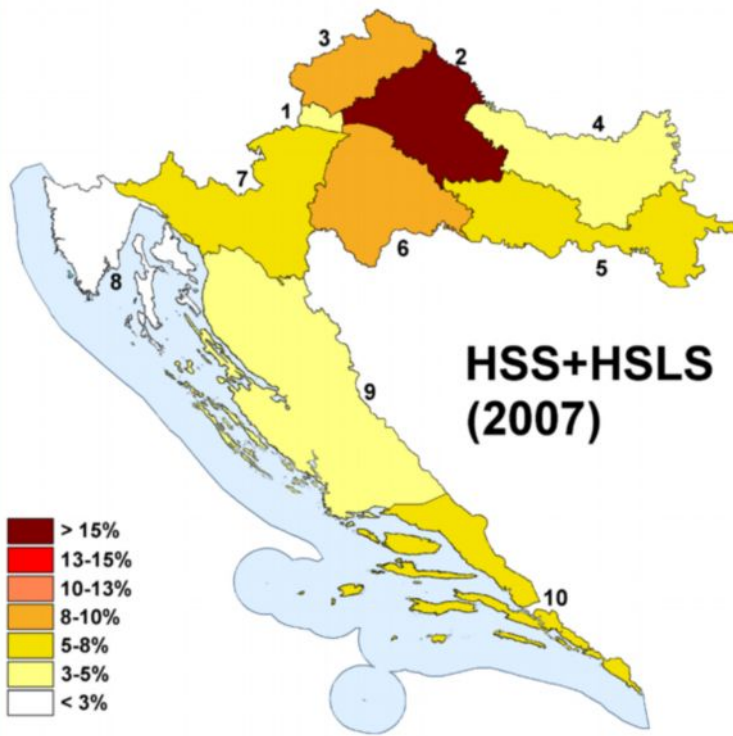
Milli Kimliği	Denek Sayısı	DC&HCLS	HDZ	HNS Koalisyonu	HSP	HSS	SDP Koalisyonu	HSU
Hırvat	1376	9,1%	30,9%	11,1%	7,8%	12,5%	24,9%	3,7%
Sırp	64	2,8%	10,9%	22,1%	1,6%	17,7%	36,5%	8,5%
Diğer	54	3,0%	8,0%	15,5%	1,9%	13,0%	54,1%	4,5%

Tablo 6 : Bölgelere Göre Partilere Dağılan Oy Dağılımı

Bölgeler	Denek Sayısı	DC&HCLS	HDZ	HNS Koalisyonu	HSP	HSS	SDP Koalisyonu	HSU
Zagreb ve Çevresi	342	8,2%	22,3%	12,1%	8,9%	14,0%	29,8%	4,6%
Sjeverna	291	9,8%	26,7%	12,3%	6,4%	19,3%	20,1%	5,3%
Lika ve Banovina	135	2,5%	39,2%	8,6%	11,5%	15,8%	17,9%	4,5%
Hırvat Sahil Bölgesi ve Istra	170	6,3%	14,5%	18,7%	2,7%	1,6%	53,9%	2,3%
Dalmaçya	277	8,5%	37,9%	11,9%	7,6%	8,8%	21,0%	4,3%
Slavonia	280	12,1%	35,7%	7,8%	6,7%	13,7%	21,7%	2,3%

Partilerin Hırvatistan Haritasında Gösterimi

Yaralanılan Kaynaklar

- www.wikipedia.org
- www.ce-review.org
- www.balkantimes.com
- www.seeurope.net
- Dragan Bagic , Društveni rascjepi i stranačke preferencije na izborima za Hrvatski sabor 2003 , Politička misao, Vol. XLIV, (2007) , s: 103-104
- www.vlada.hr/en
- www.hdzausnz.com
- İrfan Kaya Ülger , Yugoslavya Neden Parçalandı? , Seçkin Yayınları , Ankara , 2003
- www.us.mfa.hr
- psephos.adam-carr.net (Adam Carr Election Archive)
- eupolitics.einnews.com/news/croatia-politics
- www.hidra.hr
- www.politicalresources.net
- www.britannica.com